

# 2012 in het kort

## OBA: de betrouwbare partner

### Beste Bibliotheek van Nederland

Hoogtepunt van 2012 was de verkiezing van de Openbare Bibliotheek Amsterdam (OBA) tot Beste Bibliotheek van Nederland. In deze jaarlijks door het vakblad Bibliotheekblad georganiseerde verkiezing omschreef de onafhankelijke jury onder voorzitterschap van schrijver Ronald Giphart de OBA als een 'fenomeen met internationale uitstraling, een iconisch gebouw met een bruisende en inspirerende sfeer, waar alle aspecten van goed bibliotheekvakmanschap zijn te vinden'. Ook roemde de jury de collectie en het indrukwekkende aantal openingsuren dat van de bibliotheek een 'bij uitstek toegankelijke publieke instelling' maakt. Tijdens een feestelijke en druk bezochte bijeenkomst in het Beatrix Theater te Utrecht werd de prestigieuze prijs uitgereikt aan OBA-directeur Hans van Velzen. Een pluim op de hoed van stad, bezoekers en medewerkers.

### OBA in 2012 gekozen tot Beste Bibliotheek van Nederland.



### Bezuinigingen

Nederland zucht onder de gevolgen van de economische crisis en uiteraard doen de effecten van de krimpende gemeentelijke budgetten zich ook voelen in de bibliotheeksector. De OBA vormt daarop helaas geen uitzondering. Zolang de krimp beperkt blijft tot maximaal tien procent en de bibliotheek de tijd krijgt om in te spelen op de nieuwe werkelijkheid, streeft de OBA ernaar de dienstverlening op het bestaande niveau te houden. Als de kortingen daar echter ver bovenuit stijgen, zoals in de stadsdelen Nieuw-West, ontkomen we niet aan het nemen van ingrijpende maatregelen. Te denken valt aan samenvoeging van vestigingen (Slotermeer en Geuzenveld) of concentratie op specifieke doelgroepen (Bos en Lommer).

### Passegmentatie

In een almaar verder individualiserende samenleving is het zaak de klant zoveel mogelijk maatwerk te bieden. Passegmentatie voor de bibliotheekbezoeker behoort tot dat streven. Naast de reeds bestaande passen voor jeugd en volwassenen, werden drie nieuwe varianten geïntroduceerd: de gebruikerspas, de leenpas+ en de vriendenpas. Met de gebruikerspas kan wel gebruik worden gemaakt van de faciliteiten, producten en diensten van de bibliotheek, maar kunnen geen materialen worden geleend. De leenpas+ richt zich op grootverbruikers die meer dan vijftig materialen per jaar lenen, terwijl de vriendenpas bestemd is voor mensen die de OBA willen ondersteunen en bereid zijn jaarlijks honderd euro te betalen.

### 5 jaar ODE

Op 7-7-7 werd de Centrale Bibliotheek op het Oosterdoks-eiland (ODE) officieel geopend door prinses Laurentien. Vijf jaar na dato beleefde de hoofdvestiging van de OBA haar eerste lustrum; een dag die in het teken stond van een feestelijk programma voor publiek en medewerkers. In de eerste vijf jaren bezochten ruim negen miljoen bezoekers de door architect Jo Coenen ontworpen bibliotheek. Onder hen niet alleen stadgenoten die een boek kwamen lenen, studeren op een van de vele werkplekken, een expositie bijwonen of deelnemen aan een workshop, maar ook een groot aantal delegaties van bibliotheekmedewerkers uit binnen- en buitenland.



### Toename ledental

Hoewel het in tijden van ontleding en toenemende differentiatie qua vrijetijdsbesteding bepaald niet langer vanzelfsprekend is, wist de OBA in 2012 mede dankzij enkele gerichte acties het ledental te verhogen van 152.513 naar 164.616. De eerdergenoemde passegmentatie heeft aan het realiseren van die groei een positieve bijdrage geleverd. Ondanks een lichte

daling is het aantal bezoekers van de OBA in 2012 met 3.830.000 personen nog altijd respectabel te noemen. Dankzij haar nieuwe vestiging trok de bibliotheek Indische Buurt zelfs 25.000 méér bezoekers dan het jaar daarvoor.

### Ledental verhoogd van 152.513 naar 164.616.

### Vernieuwde website

De bibliotheek is een afspiegeling van de maatschappij die zij bedient. Dat geldt niet alleen voor de fysieke maar ook voor de digitale bibliotheek. Als het gaat om het aanbieden van e-books heeft de OBA de ambitie voorop te lopen in de ontwikkelingen. Met behulp van de nieuwe gepersonaliseerde website ([www.oba.nl](http://www.oba.nl)), die op termijn toegang biedt tot het totale bestand van alle Nederlandse bibliotheken, kan de bezoeker op een eigentijdse en interactieve manier informatie vinden en handelingen verrichten zoals verlengen van materialen, online betalen en de eigen leengeschiedenis volgen. Via Digitale Etalages kan de gebruiker kennisnemen van thema's als Amsterdam, muziek maken, eten en koken, wetenschap en techniek, opvoeding en onderwijs, duurzaamheid en water.

### Centrale Bibliotheek trekt in 5 jaar 9 miljoen bezoekers.

### Laaggeletterdheid/Venster op Amsterdam/Taalsprekuren

Leesbevordering en terugdringen van laaggeletterdheid: het zijn en blijven speerpunten in het beleid van de OBA. Samen met AT5 en ETV.nl is de OBA initiator van het project Venster op Amsterdam, dat burgers de mogelijkheid biedt op eigen niveau en in eigen tempo met behulp van oefenprogramma's te werken aan het verbeteren van basisvaardigheden en zich zo te ontwikkelen. Sinds 1 april 2012 is er in elke regiobibliotheek een keer per week een taalsprekuren waar volwassenen hulp krijgen bij de oefenprogramma's op de taal-pc's.

### Leescafé in filiaal Roelof Hartplein

Bibliotheek Roelof Hartplein werd in het najaar volledig gerenoveerd onder leiding van de bekende architect Wim La Feber. Behalve een sanering van de collectie vond de omslag plaats van uitleen- naar verblijfsbibliotheek, hetgeen met name tot uitdrukking kwam in de opening van leescafé Maling. In het

leescafé vindt de maandelijkse talkshow Gesprek van het Hart plaats, gepresenteerd door schrijver Jos Palm. Passend in de nieuwe opzet is de verruiming van de openingstijden met maar liefst twintig uur per week.



### BoekStart in alle vestigingen

BoekStart stimuleert (voor)lezen aan baby's, dreumesen en peuters. Dit schept een band tussen ouder en kind en is van onschatbare waarde voor diens taalontwikkeling. Kinderen die als baby zijn voorgelezen, blijken op latere leeftijd significant vaardiger in taal. Reden waarom de OBA dit programma niet alleen van harte omarmt, maar sedert 2012 ook in alle vestigingen beschikbaar stelt. Elk kwartaal zijn ouders met hun kind(eren) welkom in al onze filialen voor tips over (voor)lezen, gebruik van gebaren of samen zingen.



### Invoering A3-methodiek

Als management-tool werd in 2012 de zogeheten A3-methodiek ingevoerd. Nadruk hierbij ligt op de veranderingsperspectieven die de organisatie nastreeft om ook in de toekomst aantrekkelijk te blijven voor haar stakeholders. 'Proceseigenaren' moeten ervoor zorgen dat de gezamenlijk afgesproken 'succesbepalende factoren' ook daadwerkelijk worden gerealiseerd. Vanaf 2013 vindt verslaglegging door het management uitsluitend nog via de A3-methodiek plaats. Kernbegrippen: meer duidelijkheid, minder papier.